

ZA POUHÉ DVA DNY BUDE
ZÍTŘEK VČEREJŠKEM ...

číslo 62
podzim 2002
ročník XIX

DOBŘÝ DEN!

Krajanský čtvrtletník v Kitcheneru, Waterloo a Guelphu

Potopa Čech

V srpnu dolehla na celé Čechy velká tragedie. Zápavy, které zvláštní vydání deníku *MF Dnes* nazývá největší pohromou v dějinách této země, se nevyhnuly ničemu. Voda pustošila romantické Jižní Čechy, historickou a krásnou Prahu, sever i západ. Vyžádala si 14 životů. Způsobila škody za miliardy dolarů. Ničila majetky soukromé i veřejné, mosty, komunikace.

Nyní přijde kapitola hledání viníků. Bude se říkat, co se mělo či nemělo. Jistě, vždy se něco zanedbá a vždy se něco má a může udělat jinak. Ale mějme na paměti, že rozsah této pohromy je nebyvalý. Velký problém spočíval v tom, že katastrofa působila všude, čili každá obec měla sama se sebou co dělat a bylo těžké hledat pomoc u jiných. Ostatně, postižené byly i sousední země, ač ne v takovém rozsahu. Téměř všechny evropské země nabídly pomoc - finanční, technickou, zdravotnickou. Mezi prvními přislíbily pomoc také USA a Kanada. O jakou částku se tak sníží konečná suma děsivých ztrát se zatím nedá říci.

Srpnové záplavy způsobily nenahraditelné škody také na historických budovách a na národních památkách od Krumlova, přes Mělník a Prahu, po Hřensko. Jakoby útočily na tělo i na duši českých zemí. Jména postižených měst - Český Krumlov, Sušice, Strakonice, Třeboň, Plzeň... se čtou jako seznam turistických míst, kudy mnozí z nás v nedávných letech s hrdotí prováděli anglické manžely či kanadské přátele. Na slavném, krásně zrenovovaném čtvercovém náměstí v Č. Budějovicích stál metr vody. Hrozný je pohled na fotografii v českém tisku: sotva znatelná čára přes řeku je totiž zcela zatopený most v Pisku. Ten je o sto let starší než pražský Karlův. Je k pláči, když slyšíme o obcích, kde nezůstal stát jeden dům, o postižených, kteří přišli o všechno, nebo o ztracených zvířatech z pražské ZOO. Slyšíme o zatopeném sklepu Národního divadla, o zničení cenných archivů a knihoven, a tak dále, a tak dále.

Jestli pohroma přinesla alespoň jedno dobré, tak snad to, že si lidé uvědomí, jak je důležitá vzájemná pomoc. Také zůstává skutečností, že mezi záchranáři bylo mnoho hrdinů, kteří s nasazením vlastního života zachraňovali ty, kteří se sami o sebe postarat nemohli. Hrdinové, vedeni srdcem, soucitem a láskou k bližnímu. Patří jim uznání a vřelý dík nás všech.

-bks-

2. listopad... Kdysi to byl svátek Dušiček. Jelikož ale název ideologicky nevyhovoval, vstoupil po únoru 1948 do kalendářů jako Památka zesnulých. Pamatuji se, jak na Dušičky lidé jezdili z Prahy i do vzdálených rodných míst navštívit hroby svých předků. Záviděl jsem spolužákům, kteří jeli s rodiči třeba až na Moravu. Záviděl jsem jim tu cestu, vůni sazí z lokomotivy a monotonní rytmus z pražců na kolejích. Miloval jsem vlak, jehož romantická krása mě byla dopřána jen o hlavních letních prázdninách. My měli, a dosud máme, rodinný hrob na pražských Vinohradech, kam se dalo celkem rychle dojet tramvají číslo 11.

Vlastní hřbitov na mne v té době působil značně strašidelně, ale vůně spadaného, tlejícího listí a roztaveného vosku z rozžářených svíček na hrobech, mě připadala jaksi mimořádná a slavnostní.

Jako dospělý jsem si oblíbil Vyšehradský hřbitov, kam jsem velice rád chodíval za svých pražských toulek. Místo posledního odpočinku našich národních velikánů jako by bylo duševním útočištěm a oázou nadpozemského klidu. Dosud nevím proč v krajských novinách se často objevuje název Slavín pro toto místo. Slavín je jen jedna rozlehlá hrobka a nikoliv celý hřbitov. Musím přiznat, že Slavín, tato obdoba pařížského Pantheonu či bavorské Walhally, mne architektonicky nikdy příliš nezaujal. Sloh pompézní české novorenesance, ve které je hrobka vybudována a jejíž jistě ne malé náklady nesl smíchovský starosta Petr Fischer, postrádá skromnosti třeba Božích muk na hrobě Čapkové. Ale takový byl styl doby a nic to nemění na souhlasu s úmyslem budovatelů Slavína.

Původní Slavín, na jehož stavbě ideově spolupracoval básník Julius Zeyer, netuše, že sám tam spočine první, byl založen na myšlence katakombálního pohřbívání. Byla to úzká klenutá chodba, klenba byla cihlová s klenutými otevřenými kobkami v postranních zdech. Stěny byly vlhké a dole na hliněné podlaze bylo bláto. Byla to ta Nerudou tak obávaná "Fischerka" ve které si nepřál být pohřben. (Leží pár metrů vedle Slavína)... Rovněž Svatopluk Čech si nepřál ležeti ve Slavíně. (Je pochován na druhé straně hřbitova - ve stínu lípy). Teprve v roce 1929, zásahem spolku Svatobor a za účasti banky Slavie, dostal Slavín svou dnešní, vylepšenou podobu. Chodba byla rozšířena, podlaha vydlážděna, kobky pro rakve zakryty mramorovými deskami se zlatými nápisy se jmény a daty narození a úmrtí. Jen u Jaroslava Vrchlického je na desce časoměrný epitaf, který si básník sám napsal:

" Postůj zde, poutníče, v hrobě tom

Vrchlický Jaroslav leží.

Básníkem doby své byl, mravencem pilností svou,
klenoty nejdražší z ciziny v pokladnu přines své vlasti,
myšlenkám vlastním však též dal ražbu i kov.

Málo měl na světě štěstí, přátel však, lásky též dosti.

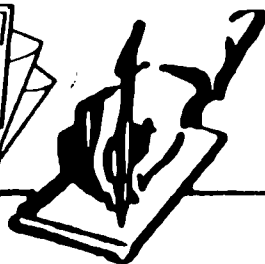
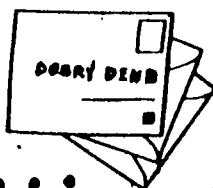
V Otčiny půdě teď spí, spokojen, tichý a rád. "

Prvním pohřbeným ve Slavíně, jak již zmíněno, byl v roce 1901 Julius Zeyer a dnes je Slavín plně obsazen a pravděpodobně se bude rozšiřovat. Někteří mrtví v rakvích jsou balzamováni (E. Destinová, J.V. Myslbek, V. Hynais, F. Křížík, J. Kubelík, J. Štursa, B. Kafka). Podle řádu Vyšehradské kapituly směli být pohřbíváni do Slavína jen mrtví v rakvích, urny s popelem ve Slavíně nejsou.

Odcházel jsem vždy o Dušičkách ze hřbitova mírně zasažen vědomím lidské pomíje jčnosti a prchavosti času, kterého je každému dáno tak lichvářsky málo... Vážme si všech těch, které máme rádi a kteří ještě s námi jsou, a doufejme ještě dlouho budou! Nebudou tu s námi navždy!

NAPSALI NÁM...

Zbožné přání

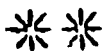
Stále více cítím, jak je důležitý skromný časopis Dobrý den. Přináší aktuální informace, udržuje styk mezi rozptýlenými rodáky v naší nové zemi a také rozšiřuje náš obzor zajímavými články, jako na př. v čísle 61 (léto) neveliký článek o Cyrilu a Metoději a Mistru Janu Husovi.

Už od studentských let vášnivě sbírám články o dějinách mé rodné země, o církevních i mezinárodních dějinách. V knihovně mám všechny spisy A. Jiráska, samozřejmě kompletní Dějiny národu českého Františka Palackého a mnoho jiných pramenů, zabývajících se dějinami. Inu každý máme nějakého toho koníčka. Proto mne velice zaujal zmíněný článek v letním čísle, psaný mně neznámým autorem s velkým přehledem, s citem pro historickou situaci a s hlubokou znalostí důležitých úseků naší národní historie. Moje stará generace už pomalu zapomíná, a střední a mladší generace toho ví velice málo o událostech, které prožívali po staletí naši předkové na rodné hroudě. Jen bych si přál, aby nám toho neznámý autor řekl více a opět tak kvalifikovaně, nezkresleně a upřímně.

Při této příležitosti také vyslovuji uznání vydavateli a redaktoru Dobrého dne za jeho obětavou a nezištnou práci ve prospěch naší komunity. Škoda, že Dobrý den nemůže vycházet jako měsíčník, což je mým zbožným přáním...

Steve H. Petr, Waterloo

Poznámka editora: šifra -bks- pod článkem Data, která si tyto měsíce připomínáme skrývá pisatelku paní B. Sherriffovou. Děkujeme za uznání!

Opravdu se obdivuji Dobrému dni. Obsahuje zasvěcené články filozofické i politologické a není zatížen žádnou falešnou nostalgií nebo nadáváním, bez kterého to u nás nejde a čím jsme sto let za opicemi...

Dr. M. Vostatek, Pardubice

oslovuji Vás takto, protože čtete tento malý, ale na výsost zajímavý časopisek a také bezpochyby čtete knihy anglické i české a možná i v jiných jazycích...Čteme rádi, ale s kým můžeme o přečtených knihách diskutovat? Nebo se i trochu doplňovat? Co kdybychom v Dobrém dnu měli rubriku věnovanou knihám, sloupeček, do kterého bychom my, čtenáři, psali, která kniha nás nadchla, či zklamala?

Toto léto jsme shtli, můj manžel Josef a já, knížku Ludvíka Vaculíka *Poslední slova*. Je to výběr fejetonů z Lidových novin psaných v letech 1989 - 2001. Je jich skoro dvě stě, každý tak na jednu a půl stránky. Pan Vaculík píše o čemkoliv, někdy nemá žádný nápad, jde ven a potom glosuje o lidech, co potkal. Hlavně píše o politickém dění a lidech jež ho vytvářejí. On nejen popisuje, ale také posuzuje, a i když se snaží být spravedlivý, jeho soud nad nějakým hříšníkem většinou vyzní "vinen" bez jakýchkoli kompromisů. Vaculík je brutálně poctivý, k jiným i sobě, řekne o sobě věci malé i velké. Nejvíce jsem mu byla vděčná za sloupky o Srbech a o útoku na WTC. V nich vyjádřil ambiguitu našich citů a ukázal, jak rozum či svědomí se snaží dojít k spravedlivému závěru. Jeho styl je trochu humpolácký, jak ho myšlenka napadne, tak jde na papír, začne o něčem a končí jinde, ale i to vytváří dojem originality a svěžesti. Tato forma dosahuje vrcholu ve sloupku Věta o senátu, kde vskutku senátu věnuje jednu větu, ale jak vtipně a nápaditě! Moji přátelé jsou momentálně v České republice a slíbili mi přivést vše, co je od Vaculíka k máni.

Eva Kratochvílová, Guelph

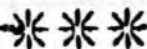
Naše Kronika

31. října se v plné svěžesti dožila naše členka a sokolka, věrná čtenářka Dobrého dne a stálá podporovatelka našich akcí paní Milada BAČKOVSKÁ 95 let. Máme radost, že jí touto cestou můžeme vyjádřit naše gratulace!

Kitchenerští sokolové opět zahájili svá pravidelná cvičení a zvou vás mezi sebe! Volejte Janu Otrubovou na tel. čísle 884 - 9185 nebo Marii Vejvodovou na čísle 884 - 1107

V sobotu, 7. prosince navštívil naše české a slovenské děti opět
SVATÝ MIKULÁŠ
se svým doprovodem. Besídka se koná jako obvykle v RIVERSIDE
MAPLES V ST. JACOBS a začíná ve 14.00 hodin.

Těšíme se, že nám maminky, tak jako vždy, pomohou doplnit náš
občerstvovací stůl, svými proslulými sladkými výrobky!

Jak všichni víme a jak se zmiňujeme na jiném místě tohoto časopisu, Čechy postihla v srpnu tragická povodeň, jaká nemá pamětníka. Výbor naší odbočky okamžitě rozeslal na 250 adres dopis se žádostí o podporu vyhlášené povodňové sbírky. Za dva měsíce trvání akce nám odpovědělo a na sbírku přispělo 66 šlechetných dárců (rodin) celkovou částkou 7 255 dolarů.

Seznam dárců na naší výzvu: výbor odbočky ČSSK v K-W-G-C 1 000.- \$ M. Vejvodová, L. Dejmková a E. Valeš všichni 500.- \$, E. Kadlec 250.- \$, J. Jarsch a F. Hurník oba 200.- \$, J. Horký 150.- \$, A. Poruban 120.- \$, E. Kratochvilová, F. Havlík, P. Zima, R. Pták, B. Suda, J. Braniša, S. Petr, V.M. Sostarič, M. Petříková, G. Karger, D. Cates, A. Host, J. Vlach, J. Martinek, Z. Příšovsky, D. Hanousek, F. Rous, anonym, M. Janeček, J. Lukšiček, J. Vacík, I. Tůma, S. Janíček, J. Slejška a Y. Kadlec (Edmonton) všichni 100.- \$, E. Holomková, V. Bubák, J. Bubák, J. Jedlíková, V. Hnulík, K. Kolmanová, Z. Marek, D. Fišlová, J. Kořistka, M. Černý, J. Fabián, V. Hanousková, J. Černá, A. Ševčíková J. Otrubová, M. Buryánková, M. Rubanová, V. Ruban, L. Valešová, J. Troniček, M. Jelinowicz a A. Yok - všichni 50.- \$, H. Ilčenko a L. Baušová 40.- \$ D. Buchal a D. Theimerová oba 30.- \$, J. Uhde, M. Bačkovská, V. Klvaňa a "Jarda z Kitcheneru" - všichni 20.- \$, G. Bubeník 15.- \$.

Děkujeme všem dárcům, kteří pochopili vážnost situace a svým darem prokázali svůj trvalý vztah k rodné zemi. Více než materiální, má naše sbírka cenu psychologickou a mravní a v té naší dárci obstáli. Nutno ještě poznamenat, že seznam neobsahuje dárcé, kteří zaslali svůj dar na Ústředí do Toronta, či přes konto v ČR, nebo přímo postiženým.

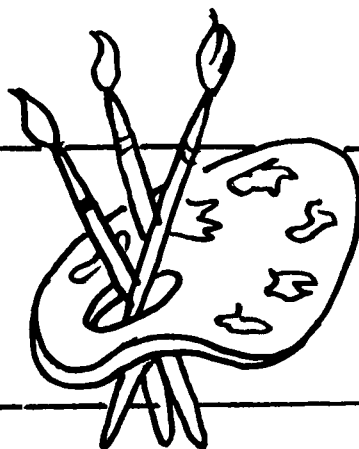
DOBŘÍ DEN!

Ohromným ohlasem zapůsobila výstava obrazů
našeho člena M. S. Ošmery, nazvaná
THE LIFE JOURNEY

Na 150 obrazů vystavených ve Waterloo Community
Art Centre dosvědčilo, že máme ve svém středu
skutečného umělce, na jakého můžeme být hrdí!

Omlouváme se všem krajanům, kteří se těšili na avizovaný koncert českých umělců,
plánovaný na 28. říjen (october) do kitchenerské knihovny. Jak nám sdělil pan V. Nebeský z
Comenius Institute, z technických důvodů se koncert odložil na příští sezónu.

Do knihovny vás ale zveme každé první pondělí v měsíci, kde letos uvidíte Jakubiskův film
Sedím na konáři a je mi dobře, po Novém roce potom snímek V. Krásky podle Turgeněvovy
předlohy Jarní vody, zdařilý a zábavný film Neklidná srdce o osudech A. Puškina a G.
Casanovy, jejichž pistolové souboje se svými protivníky měly rozdílné výsledky, zasmějeme
se s králem komiků V. Burianem a.j. Těšíme se na vaši návštěvu!

Koncem ledna a začátkem února příštího roku uvádí The Canadian Opera Company v
Torontě Janáčkovu slavnou operu

Její pastorkyňa (Jenůfa)

V případě většího počtu zájemců nabízí divadlo až 50% slevu! Hromadnou návštěvu
představení organizuje činovnice Sokola Toronto paní **RADMILA LOCHEROVÁ** a další
informace vám podá Marie Vejvodová (519) - 884-1107

Stále sbíráme účtenky od firmy Zehrs. Za letošní rok nám naše sbírka a vaše spolupráce
vynesla víc jak 250 dolarů do společné pokladny! Jak nám sdělila vytrvalá a obětavá paní
MARIE HANZLÍKOVÁ, která má organizaci sběru na starosti, přisun účtenek se letos
snižuje. Proslme vás proto, nevyhazujte je a předejte nám je ke společnému užitku!
Děkujeme!

DOBŘÝ DEN!

28. října 1918 vznikla Československá republika. Obnovení české státnosti po 300 letech podružnosti do Rakousko-Uherské monarchie byla vlastně velká věc. O tomto historickém datu se alespoň v exilu dost psalo. Zamyslíme-li se však hlouběji nad významem tohoto svátku, a ždaleka nemusíme být odborníci ani historici, musíme dojít k závěru, že zdar této věci byl vlastně nesmírný úspěch, neobyčejná zručnost diplomatická i zásah Prozřetelnosti. Češi a Slováci neměli tehdy žádné přátele, netěšili se přízni ani uznání světových mocností. Vždyť Češi byli po Bílé Hoře poněmčeni a česky mluvili jen lidé na venkově anebo v nižších vrstvách společnosti. Slováci na tom byli ještě hůře, podrobena silné maďarizaci.

Deklaraci Československé republiky vydal dr. T. G. Masaryk už 18. října 1918, a její původní verze je uložena ne v Praze, nýbrž v knihovně amerického kongresu. Češi a Slováci utvořili v Praze svou první vládu o deset dní později. Československá republika tedy vznikla ještě před koncem všech bojů První světové války. Tato historická událost podstatně přispěla k rychlejšímu konci války a zachránila tak mnoho životů, protože rozpadem Rakouska ztratilo Německo oporu a nejbližšího spojence. Tento důležitý příspěvek Čechoslováků ke společnému vítězství Spojenců by si byl zaslouhoval lepšího ohodnocení, jakož i role československých legií.

V rámci hnutí za osvobození pod vedením Masaryka (jeho socha byla v minulém září slavnostně odhalena ve Washingtonu), dr. Eduarda Beneše, generála Milana R. Štefánika aj., vznikla armáda více než 100,000 vojáků. Byli to váleční zajatci, muži, kteří odmítali bojovat za Rakousko a dobrovolně se vzdávali spojencům a přidávali se tak na jejich stranu. Několik tisíc dobrovolníků bylo z Ameriky, z Kanady a z Ruska. Největší a nejnámější jednotka zahraniční československé armády byla v Rusku a vyznamenala se např. v bitvě u Zborova. Čechoslováci na vlastní pěst prošli až na Sibiř, kde zabrali celou sibiřskou železnici, čímž zabránili přepravě německých a rakouských vojáků na západní frontu, a prokázali velkou službu Spojencům. Můžeme tedy zavrhnout přežívající názor, že Češi a Slováci za svoji svobodu nezaplátili krví.

Československá první republika byla jedním z nejstabilnějších, nejdemokratičtějších států v Evropě a prosperovala hospodářsky i po stránce sociálních reforem a jistot. Málo si připomínáme, že poskytovala asyl uprchlíkům před komunismem a pak před fašismem. Z těchto nejnámější byl např. Thomas Mann.

Bylo by naivní se domnívat, že naše národy už nemají nepřátele. Nedejme se mýlit tím, že se nám světová média nevěnují. Dodnes totiž zaznívá názor, že Československo bylo umělým státem. Ještě v r. 1999 „na sklonku tisíciletí“ uvedl v kanadském deníku *Toronto Sun* uznávaný komentátor Eric Margolis ve svém seznamu zlosynů („villains“) 20. století amerického presidenta Wilsona, proto, že povolil rozpad Rakousko-Uherska! Zajímavý názor. Jakoby záleželo na vůli amerického presidenta a ne na právu národů na existenci. A dovolil by si v dnešní době někdo veřejně litovat rozpadu Britského impéria? Důvodem k znepokojení nám dále mají být věčné debaty o Benešových dekretech a neustálé německé a rakouské požadavky.

28. říjen bychom měli slavit s mixem důstojnosti, radosti a větší národní hrdosti.

Příčina versus zmírňování následků

Je příznačné, že v hledání příčin letošních povodňových škod chybí globální, planetární hledisko. Poukazuje se, a právem, na chyby způsobené místními veličinami. Jako vždy v případě katastrof je chyba hledána v technických detailech. Například na nevhodnou regulaci toků, zástavbu v těsné v blízkosti řek a jezer, na používání nevhodných stavebních materiálů na stavbu základů jako nepálených cihel, na vysušování lužních lesů, na odvodňování polí a lučin systémem drenáží a na nedostatečnou kapacitu přehrad. Žalující prst míří na správce přehrad a rybníků, kteří dali v kritickém okamžiku přednost krátkodobému soukromému zisku před zájmem veřejným, jednajíce tak zcela v souladu s oficiální doktrinou ekonomicky uvažujícího člověka a s teorií volných trhů. Veřejnému hněvu neušel ani primátor hlavního města Prahy Igor Němec, jenž v hodině dvanácté nabádal veřejnost k používání podzemní dráhy, ač v té době již hrozilo pražskému Metru zatopení. Na jeho obranu budiž řečeno: „Po bitvě je každý generálem.“ Čistě osobní a sobecké zájmy provozovatelů přehrad, rybníků a parníků, politický kalkul, chybný úsudek místních autorit jakož i nevhodná vodo-hospodářská politika let minulých zajisté přispěly ke zvýšení následků povodně; nebyly však její příčinou. Nabízející se řešení jsou čistě technického rázu. V této souvislosti se uvádí jako vzor a spásné řešení například paralelní kanál s umělým ostrovem jaký má město Vídeň a který zabránil rozlítí Dunaje do rakouské metropole. Z hlediska rakouských vodohospodářů to bylo zajisté prozíravé řešení. Projekt *Die Donauinsel* byl zahájen roku 1975 přes velké politické protesty. Pro účely našeho pojednání obraťme svou pozornost na hledání příčin povodní nikoliv na zmírňování jejich následků, což jsou dvě naprosto odlišné věci.

Příroda žaluje

Určité výkyvy vodních srážek jsou normálním úkazem, ač proň dosud chybí jednoznačné vysvětlení. Věc jiná je naprosté vyšinutí z normálu. Sotva se odstranily následky záplav z roku 1997, již tu máme v rozpětí pěti let pohromu novou. (Poznámka. Ničivý účinek minulé záplavy spočíval v náhlém přívalu vody, zatímco letos v jejím absolutním množství.) Již delší dobu dějí se v českých zemích věci dosud nebývalé a takřka neznámé. Tornáda, větrné víry, přívalové deště, které nepřinášejí ochlazení, ale tropická dusna připomínající saunu, prádelnu nebo podnebí na Sumatře a Jávě jakož i mrznoucí deště, známy v anglicky mluvícím světě pod pojmem *freezing rain*. Do výčtu přírodních pohrom patří hromadné napadení českých kaštanů jakýmsi malinkým molem zvaný klíněnka, který způsobuje předčasné usychání listů; parazitární borelióza (Lime disease) přenášená lesními klíšťaty, virová nákaza Šárka, která napadá úrodu švestek, rozšíření

zvláštních slimáků, které ani slepice nepožirají, masové úhyny ryb v rybnících následkem kyslíkového šoku jakož i vyhynutí celé řady živočišných a rostlinných druhů. Takřka zmizely z české krajiny žáby a vlašťovky. To co dosud vlašťovky připomíná, jsou povětšinou jiříčky. Velmi vzácnou stala se kdysi běžná chrpa. Každý takový úbytek je varovným signálem, že se děje něco nezdravého. Žádný sám o sobě není katastrofou, ale naše hříchy se pomalu, ale jistě sčítají. Jednoho krásného dne je pak předložen účet. Přestože se v České republice udělalo hodně pro zlepšení životního prostředí, rozhodující je celková planetární bilance. A ta je zřejmě negativní. Malá místní zlepšení nemohou vyvážit globální devastaci. O té si už povídají přísloveční vrabci na střeše. Nastal čas posadit na lavici obžalovaných skutečného viníka nikoliv druhořadé aktéry. To je předmětem následujících řádků.

Regulace tepla

Uvážíme-li, že srážky a větry jsou způsobeny prouděním tepla na Zemi, a že množství tepla dopadající na naši planetu formou slunečního záření je zhruba konstatní, pak není třeba velké fantazie, abychom hledali bezprostřední příčinu abnormálních jevů v kombinaci dvou nepříznivých faktorů:

i / jednak dochází k nadměrnému vzniku tepla spalováním fosilních a nukleárních paliv a
ii/ zároveň se snižuje schopnost planety teplo pohlcovat následkem úbytku zelených ploch.

Udělejme ještě jeden další logický krok. Dva výše uvedené faktory jsou přímým důsledkem ekonomického systému založeném na potřebě neustálého růstu a zvyšování spotřeby. Budiž řečeno, že stávající ekonomický pořádek nemůže dosáhnout rovnovážného bodu. Buď je neustálý růst a nebo těžká krize. Neexistuje nic mezi tím.

Na lavici obžalovaných měla by tedy zasednout modla neustálého růstu. Neustálý, neomezený růst je věc očividně nemožná a neslučitelná se zákony Země. Nemůžeme-li změnit zákony přírody, musíme tedy změnit stvůru, která si říká Ekonomie.

Neostalinisté podávají si ruce s korporativními globalisty.

Řešení ekologických katastrof by nemělo být arénou k vyřizování pravo-levých sporů ranného 19. století. V přístupu k přírodě a k životnímu prostředí, podávají si ruce neostalinističtí plánovači s korporativními globalisty z církve Globálních Trhů. Oba systémy zanechávají po sobě děsivé ekonomické pohromy. Oba systémy věří na naprostou nemožnost, tj na neomezený růst. Ti první měřili úspěšnost svého počínání splněními tuno-kilometry na hlavu, ti druzí propadají v radostný tanec, stoupnou-li burzovní indexy, Hrubý národní důchod nebo jiná abstraktní se životem nic společného nemající veličina. Srovnajme výroky nebožtíka Gustava Husáka: „Na ekologii si musíme vydělat“, s výrokiem Václava Klause: „Ekologie je třešnička na dortě.“ Oba výroky jsou v

podstatě totožně a chce se jimi říci, že napřed musí běžet obludná mašina-ekonomie a pak si budeme moci dovolit čistou vodu, vzduch, lesy a louky a přírodní krásy. Je to falešné a zvrácené. Nastal čas nastolit úplně opačnou agendu. Přírodu, lesy, rostliny a zvířata nelze ponechat na pospas anarchii trhů. Nastal čas podřídít veškerou ekonomickou činnost ekologickým limitům. Nastal čas centrálního planetárního ekologického plánování.

Centrální ekologické plánování

Myšlenka takového plánování je velmi jednoduchá. Jeho cílem by mělo být stanovení maximální únosné spotřeby energie měřeno dvěma hlavními ukazateli. A sice maximální přípustnou spotřebou kyslíku a maximální přípustnou výrobou tepla následkem lidské činnosti. Veškerá lidská činnost by nesměla tyto limity v daném časovém období překročit. Poněkud konkrétněji.

Maximální přípustná spotřeba kyslíku na Zemi je dána množstvím zelených rostlin a jejich celkové fotosyntetické kapacity. Maximální množství tepla, které je naše planeta schopna pohltit opět závisí na velikosti, kvalitě a rozložení zelených ploch. Neurčovalo by tedy centrální ekologické plánování konkrétní výrobní údaje; pouze maximální možnost růstu popřípadě i nutnost útlumu. Přijetím takového systému by byl možný další růst jen za současného zlepšení životního prostředí. Uvedení v praxi takového plánování je samozřejmě za daného rozložení sil ve světě úplná utopie, což nic nemění na jeho správnosti a užitečnosti.

Chybné účetnictví

(a) Cena vzduchu

Spálím-li jeden litr benzínu, zaplatím dnes (říjen '02) asi 70 kanadských centů. K tomu abych spálil toto množství paliva, potřebuji X-litrů kyslíku, za který neplatím, přestože je k procesu nezbytně nutný. Důvodem je to, že zdroj oleje a jeho distribuce je soukromým majetkem, zatímco vzduch je majetkem veřejným. Zdroje oleje se podařilo privatizovat; dosud nikdo nevymyslel, kterak privatizovat vzduch. Stávající hospodářská soustava veřejné vlastnictví prostě neuznává. Jestliže je kyslík zrovna tak palivem, jako nafta nebo benzin, pak neexistuje logický důvod, proč by ten, kdo přispívá k obnově kyslíku na Zemi neměl být odměněn zrovna tak jako ten, kdo poskytuje naftu. Stanovení ceny za kyslík by měnilo situaci. Kraje, které mají na svém území jenom lesy, umožňují ostatním spalovat fosilní paliva. Najednou by se vyplatilo starat se o stromy. Strom by tak měl cenu, aniž by musel být pokácen a změněn v kulatinu. Navíc kyslík je podmínkou života, nafta a benzin nikoliv.

(b) Přesouvání nákladů mezi sektory ekonomie, tzv. **externality**. Falešná měřítka.

Ekologická katastrofa je dobrou příležitostí k demonstraci toho, kterak jeden sektor

ekonomie úspěšně přesouvá náklady do jiného sektoru. Mnohé ekologické katastrofy jsou například výsledkem *úspor* ve výrobní sféře na úkor životního prostředí. Továrna sice ušetřila, ale za tuto *úsporu* zaplatí někdo na úplně opačném konci světa, dejme tomu, zaplaveným domem nebo ztrátou zdraví. Mocný sektor shrábne smetanu, přesune náklady do sektoru jiného, méně mocného, čímž se vykazuje zdánlivě vyšší účinností. Uvedme si jako příklad automobilový sektor. K tomu, aby tento sektor mohl existovat, je třeba vybudovat a udržovat rozsáhlou síť silnic, systém dopravní regulace a policii, soudní aparát včetně povinné registrace automobilů. To vše ze státních neboli veřejných prostředků. Samozřejmě, že tento sektor způsobuje spalováním paliva obrovské ztráty na zdraví, na čistotě ovzduší a na úrodě. O zraněné následkem nehod se ve velké většině musí nakonec postarat opět stát. Do výčtu nákladů bychom měli započítat obrovské plochy, které musely být vyňaty ze zeleného fondu. Silnice, parkoviště, vřakoviště, prodejní centra a opravy. Automobil umožňuje budovat nesmírně rozsáhlou a tedy i velmi nákladnou zástavbu. Atd. Kdybychom započítali všechny skutečné náklady na bedra automobilového průmyslu, byla by cena automobilu mnohonásobně vyšší. A pro většinu lidí nedostupná. V ekonomickém žargonu se nákladům, které se úspěšně podařilo přesunout na cizí bedra říká učenně externality. Externality jsou tedy *jejich* problém, nikoliv *náš*.

Veškerou ekonomii státu možno si představit jako mozaiku sektorů. Například sektor rodinný, sektor veřejných služeb, ekologie a nakonec sektor soukromý. Každý sektor má svou vlastní logiku a pravidla a plní jiný účel. Měly by do sebe zapadat, nikoliv požírat jeden druhého. Všechny sektory pak potřebují fungující životní prostředí. Příroda může docela dobře existovat bez bankovního sektoru, ale i ten nejúspěšnější bankovní činitel potřebuje čistý vzduch a nezávadnou vodu. Pod pojmem *ekonomie* se v naší epoše běžně rozumí finanční sektor, což je jen jedno kolečko v soukolí. Finanční sektor je zároveň sektorem dominantním, jemuž jsou ostatní sektory podřízeny. Prohlásí-li standartní ekonom našich dnů, že *ekonomie dobře funguje*, znamená to v jeho řeči prosperitu finančního sektoru a tedy i třídy spekulantů. *Dobře fungující ekonomie* v takovém pojetí nám nic neříká o skutečném životě lidí nebo o stavu životního prostředí. Je to neživotná abstrakce vysezená v profesorském kabinetě, měřena nejrůznějšími indexy, které jí mají dodat zdání vědeckosti a objektivity. Vezměme si na mušku tak zvaný GDP (Gross Domestic Product) neboli HDD (Hrubý domácí důchod), jímž se měří zdraví ekonomie. Tento index vyjadřuje objem finančních transakcí za rok. Vyskytne-li se v určitém roce hodně rakovin, stoupne výroba rakví a tedy HDD; tedy hodně rakoviny je dobré pro ekonomii. Podobně i odstraňováním škod po povodních se zvýší HDD; tedy povodně byly dobré pro ekonomii. Je tedy něco chybného v našem měření úspěšnosti ekonomického počínání. Další otázka. Jestliže bylo možné mobilizovat zdroje na odstraňování povodňových škod, proč nebylo možné najít prostředky na celou řadu naléhavých projektů před vypuknutím katastrofy?

VIDEO EL CANADA
&
LITERACY PRAGENSIS

Vás, co nejsrdčeji, zvou na svůj tradiční

VÁNOČNÍ TRH

s nabídkou
ČESKÝCH FILMŮ
KNIŽNÍCH NOVINEK
zvukových nosičů s vánoční
a lidovou hudbou
kalendářů a vánočních pohledů
vánočního cukroví a vánoček
a drobných vánočních dárků

Těšíme se na Vás
v příjemné a prostorné hale

KOSTELA SV. PAVLA
1424 DAVENPORT RD., TORONTO
(roh Dufferin Rd.)

sobota

7. prosince 2002

od 11 do 16 hod.

Občerstvení zajištěno.

DOBŘÍ DEN!

DOBRÝ DEN!

Společnost sběratelů československých poštovních známek, založená v roce 1939 v New Yorku hledá nové členy. Vydává odborně fundovaný časopis "The Czechoslovak Specialist" jediný časopis zaměřený na čs. filatelii na světě. Kompletní informace o Společnosti lze najít na www.erols.com/sibpost nebo www.czechoslovakphilatelu.com.

Čtvrtletník Dobrý den vychází z dobré vůle svých čtenářů, kteří jeho vydávání hradí svými dobrovolnými příspěvky. Vychází v počtu 350 výtisků a výbor kitchenerské odbočky ČSSK jej zaslá zdarma všem Čechům a Slovákům, u kterých má potvrzený zájem. Pokud si nepřejete DD dostávat, sdělte nám to, ušetříte nám zbytečná vydání! Rovněž nám prosím sdělte změnu adresy! Uvítáme vaše dopisy, články, zkušenosti, názory a kritiku, které pošlete editorovi na adresu v tiráži, nebo faxujte na číslo (519) - 576 - 2149. Do uzávěrky tohoto čísla, která byla 28. října (octobra) 2002 nám poslali dary na tiskový fond následující čtenáři, kterým patří náš dík!

V. Gašpar 60.- \$, A. Vok 50.-, \$ manž. Hudcovi 40.- \$, D. Hanousek 30.- \$, M. Trojanová 20.- \$, J. Fabián, S. Petr a manž. Marečkovi - všichni 15.- \$, P. Piňosová, M. Bačkovská a V. Klířava - všichni 10.- \$, K. Urbánek, J. Micková, S. Janíček a B. Sherriffová - všichni 5.- \$.

NOVÝ DOMOV

Informace z domova, pohledy z exilu,
zajímavosti pro všechny, nejen v Kanadě!

450 Scarborough Golf Club Rd.,
Toronto, Ontario M1G 1H1

Tel: (416) 439-9557

FAX: (416) 439-6473

satellite **1-416**

Čtrnáctideník, který informuje nejen
o událostech v Kanadě,
ale i v České republice a na Slovensku.

(416) 530-4222

www.satellite1-416.com

P.O.Box 176, Station "E", Toronto, ON, M6H 4E2

DOBRÝ DEN!

Navštivte RIVERSIDE MAPLES restaurant
v romantické St. Jacobs Country, kde
KAŽDÁ NEDELE JE SVÁTKEM!

Studené a teplé buffet, domácí polévky,
české a slovenské speciality a zákusky
vyhlášené kvality!!!

Cena menu \$ 11.95, děti polovinu.

DOBRY DEN!

A udělal si to schválně pane doktore,
aby s námi nemusel na Mallorcu...

DOBRY DEN!

TO PÍVEČKO VĚRU JE NEBESKÝ DAR...

Ač v Plzni vaří pivo od nepaměti - první doložená zpráva o existenci skutečného pivovaru se sladovnou pochází z roku 1307 - tomu slavnému "plzeňskému" je teprve 160 let! První várku totiž tohoto spodně kvašeného ležáku, který se stal pravzorem všem ostatním světlým pivům, uvařil Měšřanský pivovar 5. října 1842! Nové pivo mělo, pravděpodobně díky místním surovinám (voda?) a podmínkám, překvapivě skvělou chuť což dokládá i zápis v kronice: " *Jakýz abdiv nastal, když zaskvěla se zlatavá jeho barva a sněhabílá pěna se nad ní vznášela, jak zajásali pijáci, když seznali, jakou říznou, znamenitou chuť, při pivě dosud nepoznanou, honosí se tento domácí výrobek.* " Profesor dr. C. J. Lintner, předválečný ředitel Výzkumného ústavu pivovarského v Mnichově a jeden z největších pivovarských odborníků té doby napsal: " *Právě plzeňské pivo, vařené v Plzni, vyznačuje se oproti ostatním pivům stejného druhu rozdíly v chuti, které nelze analyticky zachytit a které snad nemohou být ani vědecky definovány. Ale pivo je má. Lze však tvrdit, že tyto faktory jsou dány místním charakterem, t. j. v žádné jiné pivovarské provozovně se nemohou vyskytovat...* "

V roce 1898 si nechal plzeňský pivovar zapsat novou ochranou známku Plzeňský Prazdroj - Pilsner Urquell, pod kterou je znám nejenom milovníkům piva, ale i marodům s žaludečními problémy, protože řada lékařů je přesvědčena o léčivých účincích tohoto zlatého moku a vřele jej doporučují. Pochopitelně v mírnějších dávkách, nikoli v dávkách " pivních skautů ", stálých štamgastů českých pivnic a hostinců.

Staroslavné město Plzeň nám tedy dalo nejen první českou tiskárnu a první českou tištěnou knihu (Kronika trojanská z roku 1468), ale i nápoj, který obešel vítězně celý svět a pod označením Pils, Pilsner nebo Pilsnerer se vyskytuje asi ve 30 procentech všech pivních značek na naší Zemi.

Připijme mu tedy, k jeho 160. narozeninám " plzeňským ", jako křen řízným, a přitakejme Sabinovým veršům z Prodané nevěsty, kterými je toto vinšování uvedeno! Živijó!

V.B.

Čas kvapí a krásný čas vánočních svátků máme opět za dveřmi. Výbor odbočky ČSSK vám všem přeje příjemnou pohodu u rodinného stolu, radost z dárků pod vánočním stromečkem, mír a lásku v srdci a hodně zdraví v Novém roce!

Pište nám!

Vladimír Bubak
22 Murray Hill Ct.,
Kitchener, Ont.,
N2E 1N9

Obah článků nemusí nutně vyjadřovat názor vydavatele, který si rovněž vyhrazuje právo příspěvky upravit a zkrátit podle potřeby.

DOBRY DEN